

сж пазили западната порта (А), която е била помежду имъ. Южната стѣна надъ долината на рѣката (380 кр.) се чупи споредъ брѣга на долината; въ жглитѣ на чупената линия има по една полукръгла (диам. на развалинитѣ имъ 20 кр.) на вѣнъ изпъкнала кула (4 на линията и двѣ жглови IX, XIII—XVII).

Крѣпостни врати е имало двѣ: западна (А) и сѣвероизточна (В) (между кулитѣ IX и X). Срѣщу послѣдната, прѣзъ долината на притока, има остатъци отъ старъ калдаръмъ и отъ единъ мостъ (1887 г.) (С).

Калето служи до днесъ като камъноломъ, особено за общински и държавни здания.

Крѣпостнитѣ постройки на лицето сж били построени отъ квадрати (ок. $0,55 \times 0,26$), които сж били слагани въ правилни пластове по дължината си (Laufer); вътрѣшността на зидоветѣ е изливана отъ хоросанъ и отъ прости камъни; хоросанътъ не е еднакъвъ и говори за прѣправки.

Тукъ сж намѣрени надписи¹⁾; нѣкои отъ тѣхъ (неизвѣстни) сж зазидени въ основитѣ на училището въ гр. Попово. Въ крѣпостъта е намѣрена и плочка съ тракийски коникъ ($0,175 \times 0,18$ м.) обикновенъ типъ.

In „Antike Denkmäler in Bulgarien (E. Kalinka)²⁾: № 211 часть отъ трак. коникъ въ останалата часть лѣвъ напада бика, отъ долу надпись . . . P[ri]mus purpu[r]arius).

Въ постройката на крѣпостъта сж употрѣбени частни тухли съ печати (tegulae privatae):

„Annia“ (въ негативъ)³⁾; „Auss, Mar(cia)“ (обратно)⁴⁾ въ два реда, Au|хан(он) (обратно)⁵⁾, RAELI (обратно)⁶⁾. Въ Народ. Музей подъ № 82 има фрагментъ на тухла съ печать Sarm (обратно)⁷⁾.

Намѣрени сж римски републикански и императорски монети, както и византийски и сребърни отъ българския царъ Страшимиръ.

Положението е напълно скрито въ долината на Ковачовишката рѣка. Тукъ е имало станция на римския пжтъ Marcianopolis-Nicopolis, означенъ безъ станции въ Tabula Peutingeriana⁸⁾.

¹⁾ Arch.—Epfgr. Mittheil. стр. 196 № 62 Corp. inscr. Lat. Suppl. III № 13725.

²⁾ Kaiserliche Akademie der Wissenschaften in Wien: Schriften der Balkankommission—Antiquarische Abteilung IV 1006.

³⁾ Абоба-Плиска стр. 264 и 472. Атласъ. Табл. LII. 67—71 LIII 4 ф. 28 ($0,3 \times 0,3$ м. деб. 5 см.).

⁴⁾ Абоба-Плиска стр. 263 и 472. Атласъ. Табл. LII. 20—23; деб. 5,5 см.

⁵⁾ Абоба-Плиска стр. 263 и 472. Атласъ. Табл. LII ф. 33 LIII. 4. ф. 24; деб. 3,5 см.

⁶⁾ „ „ „ 472 „ „ LII ф. 37—39 LIII. 4. ф. 15.

⁷⁾ „ „ „ 263 „ „ LII ф. 24—32 LIII 4. ф. 18. (Antike

Denkmäler in Bulgarien E. Kalinka № 452 Sarm(izegetusae?).

⁸⁾ Абоба-Плиска стр. 478.